Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, εύχομαι σε όλες και σε όλους καλή αρχή, καλή δύναμη στο έργο μας. Χαίρομαι που απαλλαγήκαμε, κ. Πρόεδρε, και από την τζαμαρία και μπορούμε να έχουμε καλύτερη, πια, οπτική επαφή με τους συναδέλφους.

Περίπου τέτοια εποχή, το 2019, και από το ίδιο βήμα της Βουλής παρουσίαζα τις προγραμματικές κυβερνητικές δηλώσεις της πρώτης μας θητείας. Σήμερα, με την εντολή των πολιτών της 25ης Ιουνίου, βρίσκομαι ξανά εδώ για να περιγράψω τους νέους φιλόδοξους στόχους μας.

Τις προτεραιότητες μιας καινούριας κυβερνητικής τετραετίας, με αυτοδύναμη Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας για δεύτερη συνεχή φορά και μάλιστα με αυξημένη δύναμη ώστε να κάνουμε πράξη ένα σχέδιο το οποίο εγκρίθηκε με μεγάλα ποσοστά στις κάλπες.

Δε θα κρύψω τη συγκίνησή μου για τη μεγάλη τιμή και ευθύνη να υπηρετώ και πάλι ως Πρωθυπουργός την πατρίδα μου. Στην αφετηρία, λοιπόν, αυτής της νέας νομοθετικής και κυβερνητικής περιόδου θα εκφράσω την ακλόνητη θέλησή μου η νέα διακυβέρνηση να εκπληρώσει στο ακέραιο τις προσδοκίες των πολιτών.

Οφείλουμε να είμαστε κυβέρνηση όλων των Ελληνίδων και όλων των Ελλήνων και με τη σκληρή μας δουλειά, αλλά κυρίως με τα αποτελέσματα της πολιτικής μας, να συνεχίζουμε να οικοδομούμε στέρεες σχέσεις εμπιστοσύνης με ένα ολοένα και μεγαλύτερο τμήμα της ελληνικής κοινωνίας.

Μαζί θα ακολουθήσουμε τη διαδρομή την οποία έχουμε χαράξει, για να χτίσουμε πάνω στα θεμέλια τα οποία έχουμε ήδη βάλει. Όπως, μαζί θα αντιμετωπίσουμε και τις προκλήσεις, τις πολλές προκλήσεις που έχουμε μπροστά μας.

Με το εκλογικό αποτέλεσμα του Ιουνίου η κοινωνία μας έκλεισε οριστικά έναν πολυετή κύκλο καθυστέρησης και διχασμού, ψέματος, άρνησης και τοξικότητας, με την τετραετία 2019 – 2023 να γίνεται η γέφυρα προς μια νέα εποχή.

Τα προηγούμενα χρόνια, το ξέρετε ότι βρεθήκαμε αντιμέτωποι με πολλές εξωγενείς κρίσεις, με πολλές εθνικές προκλήσεις. Τις ξεπεράσαμε όλοι μαζί νικηφόρα. Κρατήσαμε την κοινωνία όρθια στηρίζοντας τους πιο αδύναμους, αλλά παράλληλα υλοποιήσαμε και όλες τις κεντρικές μας προεκλογικές δεσμεύσεις.

Οι πολίτες μας επιβράβευσαν γι’ αυτό με γενναιοδωρία. Όμως, ταυτόχρονα, μας ζήτησαν και κάτι πολύ συγκεκριμένο, να προχωρήσουμε γρήγορα και πιο τολμηρά στις μεγάλες αλλαγές. Δεν έχουμε λοιπόν, δεν έχω το δικαίωμα να διαψεύσω τις προσδοκίες τους. Τώρα άλλωστε είμαστε και πιο έμπειροι και πιο δυνατοί.

Η Ελλάδα του 2023 δεν είναι πια η Ελλάδα ούτε του 2010, ούτε του 2015, ούτε του 2019. Είναι μια χώρα πιο ανθεκτική, με μια κοινωνία πιο ενωμένη, πιο αισιόδοξη. Με μια οικονομία η οποία αναπτύσσεται με γρήγορους ρυθμούς και με ένα κράτος το οποίο πατάει πια σε πιο στέρεο έδαφος, έτοιμο να ανταποκριθεί στις υψηλές προσδοκίες των πολιτών.

Ναι, το πιστεύω ακράδαντα, οι καλύτερες μέρες είναι μπροστά μας. Σημαίνει άραγε αυτό ότι έχουν λυθεί όλα μας τα προβλήματα; Σε καμία περίπτωση. Πιστεύω ότι γι’ αυτό μιλήσαμε και με πολύ μεγάλη ειλικρίνεια κατά την διάρκεια και των δύο προεκλογικών περιόδων, του Μαΐου και του Ιουνίου.

Ο τόπος μας, δυστυχώς, κουβαλά ακόμα στρεβλώσεις και αμαρτίες δεκαετιών που επιδεινώθηκαν από την πρωτοφανή οικονομική περιπέτεια της τελευταίας δεκαετίας και τους τραγικούς χειρισμούς που δυστυχώς την παρέτειναν αναίτια. Στρεβλώσεις και αμαρτίες που σίγουρα δεν λύθηκαν σε μια τετραετία και που απαιτούν τουλάχιστον δύο θητείες συνεπούς και σταθερής διακυβέρνησης για να μπορούν να θεραπευτούν.

Γιατί ναι, η χώρα είναι τώρα ελεύθερη από εποπτείες. Πρέπει όμως να κάνει το βήμα, το τελευταίο βήμα για να ανακτήσει την επενδυτική βαθμίδα. Ναι, η ανεργία διαρκώς μειώνεται, μάλιστα με ταχύτερους ρυθμούς σε όλη την Ευρώπη. Όμως, μην ξεχνάμε, είναι ακόμα η δεύτερη υψηλότερη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ιδίως στις γυναίκες και στους νέους.

Ναι, αυξήσαμε τον κατώτατο και τον μέσο μισθό. Ναι, μειώσαμε 50 φόρους και εισφορές, στηρίξαμε το διαθέσιμο εισόδημα, αλλά η διεθνής ακρίβεια ροκανίζει αυτές τις αυξήσεις πιέζοντας καθημερινά τα νοικοκυριά. Και ναι, παρά τις αυξήσεις που έχουν γίνει, όλοι το γνωρίζουμε ότι οι μισθοί στην πατρίδα μας είναι ακόμα χαμηλοί.

Ναι, είδαμε, επιτέλους, τι σημαίνει ψηφιακό κράτος. Όμως, η πατρίδα μας έχει ακόμα να κάνει πολλά βήματα για να κάνει ηλεκτρονικές όλες τις δημόσιες υπηρεσίες και να συντρίψει τη γραφειοκρατία.

Ναι, το Εθνικό Σύστημα Υγείας άντεξε στην πανδημία. Ανέδειξε, όμως, ταυτόχρονα και τις χρόνιες παθογένειές του, που απαιτούν πια ένα ριζικό ανασχεδιασμό.

Ναι, περιορίσαμε σημαντικά τις μεταναστευτικές ροές θωρακίζοντας τα σύνορά μας. Όμως, όπως βλέπετε, η μεταναστευτική κρίση είναι διαρκώς παρούσα και η Ελλάδα ως χώρα-σύνορο της Ευρώπης οφείλει καθημερινά να δίνει εξετάσεις και στο πεδίο της προστασίας των συνόρων αλλά και στο πεδίο του ανθρωπισμού.

Ναι, αποκτήσαμε φωνή και λόγο που ακούγεται στην Ευρώπη και σε ολόκληρο τον κόσμο. Οι διεθνείς, όμως, προκλήσεις απαιτούν μια συνεχή, μια διαρκή εγρήγορση σε όλα τα μέτωπα της εξωτερικής μας πολιτικής.

Με άλλα λόγια, σήμερα, η πατρίδα με τη συμπλήρωση μισού αιώνα από τη μεταπολίτευση είναι πλέον, ναι, μία Δημοκρατία ώριμη, ισχυρή και δυναμική, έτοιμη να ανοίξει το δικό της βηματισμό στο μέλλον, αλλά χωρίς να ξεχνά τις πολλές και βαριές εκκρεμότητες που έρχονται από το παρελθόν και μας κρατούν ακόμα σε απόσταση από τον σκληρό πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου μπορούμε και θέλουμε και πρέπει να ανήκουμε.

Το ίδιο έτοιμη και ανυπόμονη για μεγάλες αλλαγές είναι και η ελληνική κοινωνία την οποία διατρέχει πια μια άλλη πολιτική κουλτούρα, μία κουλτούρα που δεν ζητά ηχηρά συνθήματα αλλά πειστικά επιχειρήματα και κυρίως ζητά χειροπιαστά αποτελέσματα. Νομίζω ότι πρόκειται για μία πολύτιμη κατάκτηση την οποία οφείλουμε και να εδραιώσουμε αλλά και να διευρύνουμε. Γιατί τις μεγάλες ιστορικές τομές μπορούν να τις πραγματοποιούν μόνο οι μεγάλες συναινέσεις και τελικά οι ευρύχωρες κοινωνικές συμμαχίες. Και μόνο τότε τα έθνη γράφουν τη δική τους ιστορία.

Αυτός είναι και ο λόγος, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που επέλεξα σήμερα να μην περιορίσω αυτές τις προγραμματικές δηλώσεις της Κυβέρνησης σε ένα απλό κατάλογο μέτρων.

Οι δεσμεύσεις μας, άλλωστε, είναι γνωστές, περιλαμβάνονται στο πρόγραμμά μας, θα τις παρουσιάσουν αναλυτικά, ανά τομέα και τηρώντας το χρόνο οι Υπουργοί και οι

Αναπληρωτές Υπουργοί, ενώ από τις επόμενες κιόλας μέρες θα αρχίσουν να παίρνουν τη μορφή νομοσχεδίων, αλλά και κυβερνητικών αποφάσεων.

Θα μιλήσω, λοιπόν, περιγράφοντας τα χρόνια που έρχονται από μία ευρύτερη, από μια πιο στρατηγική οπτική. Γιατί, πράγματι, όπως δείχνουν όλα, είμαστε πια στο σύνορο ενός νέου ιστορικού τόξου. Για να μιλήσουμε λοιπόν για το μέλλον, πρέπει πρώτα να συνομιλήσουμε -αλλά και να διδαχθούμε- με το παρελθόν. Πολύ περισσότερο όταν έχουν προηγηθεί -όπως μας θύμισε και ο κύριος Πρόεδρος της Βουλής στη δική του τοποθέτηση- τρεις σταθμοί που σφράγισαν την πρόοδο της χώρας μας τα τελευταία 100 χρόνια.

Πρώτα, ο αστικός εκσυγχρονισμός του Ελευθερίου Βενιζέλου, που συνδύασε την εθνική ολοκλήρωση με την αυγή της ελληνικής βιομηχανίας, αλλά και με την στέρεη οικοδόμηση ενός κράτους θεσμών.

Αργότερα ο ανορθωτικός εκσυγχρονισμός των δεκαετιών του ’50 και του ’60, που παρά τις ατέλειες της Δημοκρατίας μας εκείνη την εποχή, οδήγησε σε μία ραγδαία μεταπολεμική ανάπτυξη, με μεγάλα δημόσια έργα, με τη διαμόρφωση των αστικών κέντρων, αλλά και με το ρίζωμα της δημόσιας δωρεάν εκπαίδευσης. Μια τολμηρή πρωτοβουλία που άνοιξε το δρόμο της προκοπής σε όλα τα Ελληνόπουλα για να την καταστήσει έναν «ιμάντα» κοινωνικής εξέλιξης, μία ευκαιρία ατομικής προκοπής.

Και τέλος, ο πολιτικός εκσυγχρονισμός της μεταπολίτευσης. Εξέλιξη η οποία, χάρη στον ιδρυτή της παράταξής μας, στον Κωνσταντίνο Καραμανλή, στέριωσε στον τόπο τη Δημοκρατία, αλλά διασφάλισε και την Ευρωπαϊκή του προοπτική. Για να πλαισιωθεί στη συνέχεια και από σημαντικές προωθητικές απόπειρες και από Πρωθυπουργούς του ΠΑΣΟΚ, από τον Ανδρέα Παπανδρέου, τον Κώστα Σημίτη. Με την εθνική συμφιλίωση, την ίδρυση του Εθνικού Συστήματος Υγείας, την ένταξή μας στην ΟΝΕ.

Έχοντας, λοιπόν, αυτή την βαριά παράδοση η γενιά μας καλείται να δώσει περιεχόμενο στο δικό της εθνικό στόχο, θα τον ονόμαζα ένα «Πολυδιάστατο Εκσυγχρονισμό» και με αυτόν τον όρο εννοώ τη μεγάλη προσπάθεια που πρέπει να καταβάλει η χώρα μας, να αντιμετωπίσει πολλές παθογένειες σε πολλά μέτωπα, ενώ ταυτόχρονα πρέπει να κινούμαστε με μεγάλη ταχύτητα, με την ταχύτητα της 4ης Βιομηχανικής Επανάστασης, για να αντιμετωπίσουμε τις μεγάλες προκλήσεις οι οποίες έρχονται από το μέλλον. Θα μιλήσω και γι΄ αυτές στη συνέχεια σήμερα.

Αυτή είναι μια προσπάθεια η οποία δεν είναι μόνο πολιτική, είναι και κοινωνική. Αφορά οριζόντια όλα τα πεδία της δημόσιας ζωής, έχοντας πάντα για επίκεντρο τον πολίτη. Μία προσπάθεια που πρέπει να είναι συμπεριληπτική, προστατεύοντας πρώτα και πάνω απ΄ όλα τους πιο αδύναμους και προσφέροντας ορατά δικαιώματα σε ανθρώπους που μέχρι σήμερα τους θεωρούσαμε αόρατους.

Είναι μια προσπάθεια που πρέπει να είναι και φιλόδοξη, αλλά και δίκαιη, καθώς η ανάπτυξη αυξάνει τον εθνικό πλούτο. Πρέπει σε αυτόν τον εθνικό πλούτο να έχουν όλοι μερίδιο. Την ίδια στιγμή, όμως, πρέπει να είναι και μία προσπάθεια ριζοσπαστική, η οποία στην εξέλιξή της θα προάγει, θα καλλιεργεί τελικά νέες συλλογικές συμπεριφορές.

Αναφέρομαι, με άλλα λόγια, σε έναν δυναμικό εκσυγχρονισμό της ευρωπαϊκής μας πατρίδας, που θα εκδηλώνεται παντού, με κοινό παρονομαστή, με κοινό χαρακτηριστικό το απτό, το μετρήσιμο αποτέλεσμα.

Είναι μία διαρκής και κεντρομόλος κίνηση, η οποία πρέπει να οδηγεί την κοινωνία ενωμένη προς τα εμπρός, ενσωματώνοντας σε αυτήν αξίες και παραδόσεις μέσα σε μία ενιαία συνέχεια. Αυτή θα μας οδηγήσει τελικά στον κοινό βηματισμό στο μέλλον.

Βιώσαμε, άλλωστε, τους παλιούς ιδεολογικούς διαχωρισμούς και τις απατηλές υποσχέσεις. Δεν έφεραν τη χώρα μπροστά, την πήγαν πίσω. Είναι, λοιπόν, καιρός να στοχεύσουμε ενωμένοι ψηλά, πατώντας όμως πάντα στο έδαφος γερά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έρχομαι τώρα στην εξειδίκευση των κεντρικών στόχων της κυβερνητικής μας θητείας για την τετραετία που έχουμε μπροστά μας.

Ξεκινώ με το μέτωπο της δημοσιονομικής και οικονομικής πολιτικής, όπου οι στόχοι μας είναι και σαφείς αλλά και μετρήσιμοι: ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας, έως το τέλος του έτους.

Πρόωρη αποπληρωμή των διμερών δανείων του πρώτου μνημονίου. Επίσης, λογικά πρωτογενή πλεονάσματα στο πλαίσιο του νέου Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης που διαπραγματευόμαστε αυτή την εποχή με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Μείωση του δημόσιου χρέους ως ποσοστού του ΑΕΠ αρκετά κάτω από το 140% έως το 2027. Υποχώρηση της ανεργίας στο 8% μέσα στην επόμενη τετραετία, εξαγωγές στο 60% του ΑΕΠ. Και βέβαια, μείωση των ανισοτήτων με μόνιμα μέτρα στήριξης της μεσαίας τάξης και των πιο αδύναμων, αλλά και με στοχευμένες πρωτοβουλίες, όποτε χρειάζεται, που θα απαντούν σε έκτακτες δυσκολίες.

Αυτή την διπλή κατεύθυνση υπηρετεί και το πρώτο νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομικών, το οποίο θα κατατεθεί στο Εθνικό Κοινοβούλιο και θα έχει ψηφιστεί πριν το τέλος του μήνα. Ένα νομοσχέδιο στο οποίο θα αποτυπώνονται πολλές από τις προεκλογικές μας δεσμεύσεις, απαντώντας έτσι και σε κάποιες αμφιβολίες οι οποίες είχαν εκφραστεί από την αντιπολίτευση κατά πόσο θα είμαστε συνεπείς στην υλοποίηση των προεκλογικών μας εξαγγελιών.

Έτσι, απέναντι στην επίμονη ακρίβεια συνεχίζεται και για τους επόμενους μήνες το Market Pass που καλύπτει το 10% των βασικών εξόδων των περισσότερων νοικοκυριών. Καθιερώνουμε πια -όπως είχαμε δεσμευτεί- ως μόνιμο μέτρο το Youth Pass των 150 ευρώ σε κάθε νέο 18 έως 19 ετών, για ταξίδια και πολιτιστικές δράσεις. Θα καταβληθεί για πρώτη φορά το Σεπτέμβριο.

Παράλληλα, σε μόνιμη βάση από 1/1/2024 τίθεται σε ισχύ το νέο μισθολόγιο των δημοσίων υπαλλήλων, με οριζόντιες αυξήσεις για πρώτη φορά μετά από 14 χρόνια -θα μιλήσει πιο ειδικά γι' αυτό και ο Υπουργός Οικονομικών. Θα υπάρξει, εκτός από την οριζόντια αύξηση, ειδική έμφαση στις αμοιβές όσων κατέχουν θέσεις ευθύνης, τμηματάρχες, διευθυντές, γενικούς διευθυντές.

Η αλήθεια είναι ότι στην ελληνική δημόσια διοίκηση η «ψαλίδα» η οποία χωρίζει την αμοιβή ενός νεοπροσλαμβανόμενου δημοσίου υπαλλήλου από αυτήν του γενικού διευθυντή είναι η μικρότερη από οποιαδήποτε ευρωπαϊκή χώρα. Πρέπει να ανταμείψουμε καλύτερα τους δημοσίους υπαλλήλους μας οι οποίοι κατέχουν θέσεις ευθύνης, καθώς βάσει του επιτελικού κράτους τους αναθέτουμε και περισσότερες αρμοδιότητες.

Ταυτόχρονα, όμως, στηρίζουμε και τους δημόσιους υπαλλήλους οι οποίοι έχουν οικογένεια, αυξάνοντας το οικογενειακό επίδομα από 20 έως 50 ευρώ. Ο Υπουργός θα δώσει και

περισσότερα συγκεκριμένα παραδείγματα. Αυτό σημαίνει για έναν δημόσιο υπάλληλο σε θέση ευθύνης, παραδείγματος χάρη, ο οποίος έχει παιδί, μία σημαντική, σημαντικότατη αύξηση πια από 1/1/2024.

Και αυτές οι νέες ρυθμίσεις φέρνουν και τρεις ακόμα ελαφρύνσεις για τις οποίες είχαμε δεσμευτεί προεκλογικά: την πρόσθετη μείωση φόρου κατά 1.000 ευρώ στις οικογένειες με παιδιά, τη νέα μείωση του ΕΝΦΙΑ κατά 10% για κάθε σπίτι το οποίο είναι ασφαλισμένο από φυσικές καταστροφές, αλλά και τη μόνιμη απαλλαγή των πρώην δικαιούχων του ΕΚΑΣ από κάθε συμμετοχή στις φαρμακευτικές δαπάνες.

Τέλος, κάτι το οποίο είμαι σίγουρος ότι θα σας χαροποιήσει όλους πάρα πολύ, ειδικά εσάς στο ΣΥΡΙΖΑ: καθιερώνεται πια, με το πρώτο νομοσχέδιο, η κοστολόγηση των κομματικών προγραμμάτων από ανεξάρτητο φορέα. Είναι μία κατάκτηση αυτή. Δεν νομίζω ότι θα ξαναμιλήσουμε χωρίς κοστολογημένα προγράμματα. Η διαφορά είναι τώρα ότι κάθε παροχή η οποία θα ακούγεται στο δημόσιο διάλογο πρέπει να είναι ρεαλιστική, με τη σφραγίδα του Δημοσιονομικού Συμβουλίου, και κυρίως να μην ποτίζει τα λεφτόδεντρα των ψεμάτων και τελικά της δυσπιστίας προς το πολιτικό σύστημα.

Και κάτι ακόμα, τις άμεσες πρωτοβουλίες αυτές πλαισιώνουν και οι πρώτες μας κινήσεις προς τους συνταξιούχους. Αναφέρομαι στη συνέχιση της εφάπαξ ενίσχυσης στο τέλος του έτους, από το πλεόνασμα της ανάπτυξης, όσων συνεχίζουν να πλήττονται από την προσωπική διαφορά Κατρούγκαλου, ειδικά τους χαμηλοσυνταξιούχους.

Αλλά και μία σημαντική ακόμα πρωτοβουλία που αφορά την ενθάρρυνση της δυνατότητας που δίνουμε στους συνταξιούχους να παραμένουν -έστω και με μερική απασχόληση, γιατί αυτό είναι και το πιο συνηθισμένο- στην αγορά εργασίας. Στο εξής, όσοι συνταξιούχοι θέλουν να εργάζονται δεν θα βλέπουν τη σύνταξή τους μειωμένη κατά 30%. Σήμερα -να το εξηγήσουμε και σε όσους μας ακούν που μπορεί να μην το γνωρίζουν- ένας συνταξιούχος μπορεί να δούλευε μία ημέρα τον μήνα, θα μειωνόταν η σύνταξή του κατά 30%. Στο εξής θα λαμβάνουν ολόκληρη τη σύνταξη, θα βλέπουν μόνο μια μικρή παρακράτηση στα πρόσθετα έσοδά τους από τη δεύτερη δηλωμένη και νόμιμη πλέον αμοιβή τους.

Όπως είπα και στην αρχή, σκοπός μου σήμερα είναι να συνοψίσω τους κεντρικούς στόχους που υπηρετούν τον πολυδιάστατο εκσυγχρονισμό τον οποίον επιχειρούμε, στηριγμένο στο κυβερνητικό πρόγραμμα το οποίο πριν από λίγες εβδομάδες ενέκρινε ο ελληνικός λαός. Είναι ένα σχέδιο το οποίο είναι γνωστό. Όπως σας είπα, έχουμε μιλήσει πολύ γι' αυτό στην προεκλογική μας περίοδο. Στηρίζεται σε πέντε πυλώνες: την Παραγωγική Ελλάδα, την Κοινωνική Ελλάδα, τη Ψηφιακή και Πράσινη Ελλάδα, τη Δίκαιη Ελλάδα και ασφαλώς την Ισχυρή Ελλάδα.

Διατρέχω σύντομα τις προτεραιότητές του. Παραγωγική Ελλάδα σημαίνει πρώτα και πάνω απ' όλα καλύτερες αμοιβές, ώστε στην τετραετία ο μέσος μισθός να φτάσει στα 1.500 ευρώ και ο κατώτατος μισθός να φτάσει στα 950 ευρώ. Με περισσότερες συλλογικές συμβάσεις, σήμερα είναι ήδη 794 από 500 που ήταν πριν από τέσσερα χρόνια, καλύπτουν 1.000.000 εργαζόμενους. Και βέβαια με νέα ετήσια αύξηση των συντάξεων από 1/1/24 να ξεπερνά το 3%.

Μίλησα ήδη για τις πρώτες ελαφρύνσεις. Σε αυτές θα πρέπει να προσθέσετε και από τον επόμενο χρόνο τη σταδιακή μείωση των τεκμηρίων κατά 30%, την υποχώρηση κατά μία ακόμα μονάδα των εργοδοτικών εισφορών και σταδιακά την κατάρτιση του τελευταίου μνημονιακού φόρου. Αναφέρομαι στο τέλος επιτηδεύματος.

Και όλα αυτά θα επιτευχθούν με όχημα την ισχυρή ανάπτυξη. Θα το ξαναπώ: κάναμε μια μεγάλη συζήτηση στην προεκλογική περίοδο, πώς αυξάνονται οι μισθοί και αν μπορεί να δεσμευτεί μία κυβέρνηση ότι θα αυξήσει τους μισθούς και θα φτάσει το μέσο μισθό στα 1.500 ευρώ. Είπαμε ότι αυτός είναι ο στόχος μας και εξηγήσαμε πώς αυτός ο στόχος μπορεί να επιτευχθεί.

Διότι η ανάπτυξη μέσα από πολλές ιδιωτικές επενδύσεις είναι αυτή που τελικά μειώνει την ανεργία, είναι αυτή που τελικά δίνει περισσότερη διαπραγματευτική δύναμη στους ίδιους τους εργαζόμενους, είναι αυτή που αναγκάζει τελικά τους επιχειρηματίες να πληρώνουν υψηλότερους μισθούς για να βρουν τους καταρτισμένους εργαζόμενους τους οποίους έχουν ανάγκη. Και ακούμε συχνά αυτή τη συζήτηση να γίνεται σε πολλούς κλάδους της ελληνικής οικονομίας σήμερα. «Δεν βρίσκουμε εργαζόμενους» μας λένε οι επιχειρηματίες και η απάντηση είναι «πληρώστε περισσότερο και θα βρείτε εργαζόμενους». Αυτό έχει ήδη αρχίσει και συμβαίνει, γιατί ο μέσος μισθός έχει αυξηθεί από τα 1.050 ευρώ στα 1.200 ευρώ.

Και αυτή η μόνιμη ενίσχυση των δημόσιων οικονομικών είναι και αναγκαία συνθήκη για ένα ισχυρό κοινωνικό κράτος. Όμως για να την πετύχουμε απαιτείται και κάτι ακόμα το οποίο θέλω να πιστεύω ότι θα μας βρει όλες και όλους σύμφωνους σε αυτήν την αίθουσα: να κερδίσουμε, επιτέλους, τον πόλεμο κατά της φοροδιαφυγής.

Έχουμε κάνει σημαντικά βήματα σε αυτή την κατεύθυνση: το κενό του ΦΠΑ μειώθηκε σημαντικά την προηγούμενη τετραετία, οι ηλεκτρονικές συναλλαγές μάς βοήθησαν πολύ να περιορίσουμε τη μικρή φοροδιαφυγή. Έχουμε σημαντικά βήματα όμως να κάνουμε σε αυτήν την κατεύθυνση και ένα πολύ συγκεκριμένο σχέδιο για να μπορούμε να υλοποιήσουμε αυτή την δέσμευσή μας.

Θέλω να προειδοποιήσω όλους όσοι έχουν βολευτεί πίσω από μία μακροχρόνια στρεβλή πραγματικότητα, που επιμερίζει άδικα τα φορολογικά βάρη στις πλάτες όλων όσων δεν μπορούν να κρύψουν τα εισοδήματά τους. Τους λέω, λοιπόν, ξεκάθαρα ότι αυτή η κυβέρνηση διαθέτει και την πολιτική νομιμοποίηση και τη βούληση και την τεχνογνωσία να σας εντοπίσει και να σας υποχρεώσει να κάνετε το αυτονόητο, να πληρώνετε δηλαδή τους φόρους που αναλογούν στο πραγματικό σας εισόδημα.

Τέλος, μία φράση για μία σημαντική πτυχή της παραγωγικής Ελλάδος που πιστεύω ότι μας αφορά όλους. Αναφέρομαι στη μετατροπή της πατρίδας μας ουσιαστικά σε ένα απέραντο εργοτάξιο. Από το Μετρό της Θεσσαλονίκης, το οποίο επιτέλους ολοκληρώνεται. Ολοκληρώνεται και θα σας καλέσουμε, κ. Φάμελλε, στις αρχές του επόμενου έτους να δείτε το Μετρό να λειτουργεί χωρίς μουσαμάδες. Χαίρομαι για το ενδιαφέρον το οποίο δείχνετε.

Για το Μετρό της Αθήνας το οποίο εξαπλώνεται, για τους μεγάλους δρόμους, τον αυτοκινητόδρομο Πάτρας - Πύργου, τον Ε65, που ήδη κατασκευάζονται, τον ΒΟΑΚ ο οποίος δρομολογείται, το αεροδρόμιο στο Καστέλι το οποίο και αυτό κατασκευάζεται δίπλα στα ήδη 14 περιφερειακά αεροδρόμια τα οποία λειτουργούν πλήρως ανακαινισμένα. Τη διπλή ανάπλαση του Βοτανικού, το Flyover στη Θεσσαλονίκη.

Αναφέρομαι σε λίγα μόνο ενδεικτικά από τα μεγάλα έργα τα οποία δρομολογούνται αυτή την τετραετία, αλλά δίπλα σε αυτά προσθέστε 5.700 μικρά και μεσαία έργα σε κάθε περιφέρεια της χώρας, με προϋπολογισμό που ξεπερνά τα 60 δισεκατομμύρια. Για πρώτη φορά η πατρίδα μας απέκτησε 12 περιφερειακά σχέδια ανάπτυξης με συγκεκριμένο και κοστολογημένο προγραμματισμό έργων, με συγκεκριμένους φορείς υλοποίησης. Σχέδια τα

οποία αποτελούν και για εμάς, για την κυβέρνηση, θα έλεγα μια αυτοδέσμευση, ότι αυτά για τα οποία έχουμε μιλήσει στους πολίτες έξω από την Αθήνα πρέπει και μπορούν να υλοποιηθούν. Ελλάδα δεν είναι μόνο η Αθήνα και η Αττική.

Είναι παρεμβάσεις οι οποίες θα παρακολουθούνται και θα επικαιροποιούνται διαρκώς υπηρετώντας τους πολίτες. Κανείς δεν πρέπει να αισθάνεται πολίτης δεύτερης κατηγορίας επειδή μπορεί να κατοικεί στο Ορμένιο ή στη Γαύδο, στο Καστελόριζο ή στους Οθωνούς. Όλοι οι πολίτες πρέπει να έχουν την ίδια πρόσβαση στα αγαθά της υγείας, της παιδείας, της ασφάλειας. Όλοι να έχουν την ίδια ευκαιρία για προκοπή.

Κοινωνική Ελλάδα, ένα πολύ μεγάλο κεφάλαιο στο οποίο αποδίδουμε εξαιρετική σημασία. Σημαίνει πριν και πρώτα από όλα στήριξη των πιο αδύναμων, αξιοπρεπή δωρεάν υγεία, παιδεία που να δίνει πρόσβαση στο μέλλον, δικαίωμα στη στέγη και ιδίως στη νέα γενιά.

Η αναμόρφωση του Εθνικού Συστήματος Υγείας αποτελεί και για εμένα αλλά και για την κυβέρνησή μας συνολικά -και σίγουρα για την ηγεσία του Υπουργείου Υγείας- ένα μεγάλο προσωπικό στοίχημα. Μια σειρά από έργα υποδομής υλοποιούνται ήδη σήμερα που μιλάμε σε 80 νοσοκομεία της χώρας και σε 156 κέντρα υγείας, γίνονται σημαντικές αναβαθμίσεις, στα νοσοκομεία, στα τμήματα επειγόντων περιστατικών.

Είναι δράσεις οι οποίες χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης. Είναι δράσεις οι οποίες κοστολογούνται στο 1,5 δισεκατομμύριο ευρώ, επειδή είχε γίνει μια μεγάλη συζήτηση από το ΠΑΣΟΚ «μα τι ποσοστό τελικά του Ταμείου Ανάκαμψης δαπανούμε στην υγεία;». Λοιπόν, το 1,5 δισεκατομμύριο από το ποσό το οποίο έχουμε στη διάθεσή μας από επιχορηγήσεις, όχι από δάνεια, είναι περίπου 8% του Ταμείου Ανάκαμψης. Άρα είναι μια σημαντική παρέμβαση η οποία γίνεται σε αυτή την κατεύθυνση, που οι πολίτες θα δουν τα πρώτα αποτελέσματα εντός των επόμενων μηνών.

Προφανώς αυτές τις νέες ανάγκες θα πρέπει να τις διαχειριστεί πρόσθετο προσωπικό. Η δέσμευσή μας για 10.000 νέες προσλήψεις στο Εθνικό Σύστημα Υγείας σε ορίζοντα τετραετίας ισχύει στο ακέραιο. Οκτακόσιοι από αυτούς θα κατευθυνθούν στο ΕΚΑΒ, ανεξάρτητα από τις άμεσες κινήσεις που έχουμε ήδη κάνει με την ηγεσία του Υπουργείου για να αντιμετωπίσουμε έκτακτες ανάγκες, για τη συνεργασία δηλαδή, την αυτονόητη συνεργασία με εξειδικευμένο προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, της Πυροσβεστικής. Ήδη αυτό υλοποιήθηκε με Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου, την οποία εκδώσαμε.

Το κράτος είναι ένα, είναι ενιαίο και ειδικά σε εκείνες τις περιπτώσεις όπου μπορούν άλλοι τομείς του κράτους να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους θα το κάνουμε χωρίς να το σκεφτούμε δεύτερη φορά.

Ο σκοπός μας είναι στις αστικές και στις ημιαστικές περιοχές το ΕΚΑΒ να μπορεί να ανταποκρίνεται μέσα σε 7-15 λεπτά, γι' αυτό και μέσα στις επόμενες εβδομάδες συγκροτούμε ήδη μία ειδική ομάδα για τα μεγάλα αστικά κέντρα, ειδικά ξεκινώντας με την Αθήνα, από 250 δικυκλιστές διασώστες που θα προηγούνται των ασθενοφόρων, παρέχοντας ταχύτερα τις πρώτες βοήθειες.

Βέβαια, προσθέστε και σε αυτό τη δέσμευσή μας, η οποία ήδη υλοποιείται με την έκδοση της σχετικής κοινής υπουργικής απόφασης, για τη μίσθωση υπηρεσιών από το εξωτερικό, ελαφρών ελικοπτέρων τα οποία θα μπορούν να κάνουν διασώσεις είτε στο βουνό είτε σε δύσκολες περιοχές της πατρίδας μας, προκειμένου να μπορούμε με αυτό τον τρόπο να αντιμετωπίζουμε πολύ πιο γρήγορα και πολύ πιο αποτελεσματικά περιστατικά στην ελληνική περιφέρεια.

Οι παρεμβάσεις αυτές διασταυρώνονται και με τον ψηφιακό μετασχηματισμό της υγείας. Έχει σε μεγάλο βαθμό ήδη δρομολογηθεί, η επόμενη τετραετία θα είναι η τετραετία της ολοκλήρωσής του. Από την περαιτέρω βελτίωση της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, η οποία τόσο σημαντική είναι για να μπορούμε να συλλέγουμε και εκείνα τα στοιχεία για να αντιμετωπίσουμε τη μάστιγα της υπερσυνταγογράφησης, μέχρι τον ατομικό φάκελο, το ψηφιακό μητρώο ασθενών. Και φυσικά τον νέο υγειονομικό χάρτη, που πρώτα και πάνω από όλα πρέπει να καθιερώνει ενιαία πρωτόκολλα υπηρεσιών σε όλες τις δομές υγείας της επικράτειας.

Και, βέβαια, ένα πρόγραμμα στο οποίο αποδίδω προσωπικά πολύ μεγάλη σημασία, την επέκταση των προληπτικών εξετάσεων, των δωρεάν προληπτικών εξετάσεων σε όλους τους πολίτες για όλα τα βασικά νοσήματα.

Το πρόγραμμα «Φώφη Γεννηματά» έχει ήδη αφήσει ένα σημαντικό αποτύπωμα στη δημόσια υγεία και βρίσκεται ακόμα στην αρχή της υλοποίησής του. Παραπάνω από 7.000 γυναίκες έχουν εντοπιστεί με καρκίνο του μαστού σε πρώιμο στάδιο μέσα από δωρεάν εξετάσεις που έκαναν σε δημόσιες ή ιδιωτικές δομές υγείας, με πολύ καλή πρόβλεψη τώρα για τη μόνιμη θεραπεία τους.

Αυτό είναι ένα πρόγραμμα το οποίο απέδειξε στη πράξη ότι ο δημόσιος και ο ιδιωτικός τομέας μπορούν να συνεργάζονται προς όφελος του πολίτη, αρκεί οι υπηρεσίες οι οποίες παρέχονται να είναι δωρεάν.

Γιατί, προφανώς, κύριοι της αντιπολίτευσης, δεν συνιστά ιδιωτικοποίηση της υγείας να μπορεί μία γυναίκα να πάει να κάνει μία δωρεάν μαστογραφία σε μία ιδιωτική δομή. Αυτό συνιστά απλά την βέλτιστη συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, εξακολουθώντας να παρέχουμε δωρεάν υπηρεσίες σε όλες τις Ελληνίδες και σε όλους τους Έλληνες.

Και βέβαια θέλω να πω μία φράση για μία μεγάλη μεταρρύθμιση την οποία πρέπει ακόμα να υλοποιήσουμε. Θα είναι η πρώτη φορά που θα γίνει εδώ και δεκαετίες, ουσιαστική συμπληρωματική ψυχιατρική μεταρρύθμιση προς υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Ψυχικής Υγείας, το οποίο υλοποίησε η προηγούμενη ηγεσία του Υπουργείου Υγείας, για τη δημιουργία συμβουλευτικών δομών περίθαλψης αλλά και συμβουλευτικής σε όλη την επικράτεια.

Η ψυχική υγεία και ειδικά τα ζητήματα που αφορούν την ψυχική υγεία των παιδιών και των εφήβων, είναι μια «βόμβα» στη δημόσια υγεία, την οποία έχουμε να διαχειριστούμε μπροστά μας και θα πρέπει να γνωρίζουμε ότι για να την αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά θα χρειαστεί να διαθέσουμε σημαντικούς πόρους, προκειμένου τα παιδιά μας να μπορούν να εξασφαλίσουν την ψυχική τους υγεία με τον ίδιο τρόπο που τους δίνουμε τη δυνατότητα να προστατεύουν τη σωματική τους υγεία.

Στην ίδια τροχιά με την υγεία, η δημόσια παιδεία επίσης προχωρά σε μία νέα εποχή. Μία μεταρρύθμιση η οποία πολεμήθηκε πολύ από την αντιπολίτευση, έχει για τα καλά ριζώσει στη χώρα και βέβαια η καλύτερη απάντηση σε αυτό είναι το μεγάλο ενδιαφέρον των γονιών να στείλουν τα παιδιά τους σε Πρότυπα και Πειραματικά σχολεία, που θα φτάσουν τα 180 μέχρι το 2027.

Με την τεχνολογία να απλώνεται σε όλη την εκπαιδευτική διαδικασία. Οι πρώτοι από τους 36.000 διαδραστικούς πίνακες εγκαθίστανται ήδη στις αίθουσες των δημόσιων σχολείων. Σύντομα όλοι οι μαθητές από την Ε’ δημοτικού μέχρι το λύκειο θα διδάσκονται με αυτούς.

Πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης και εδώ, επειδή ακούμε μια μεγάλη κουβέντα ότι «το Ταμείο Ανάκαμψης», λέει, «είναι μόνο για τους λίγους, για τους πλούσιους». Αυτή είναι μία δαπάνη που χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από το Ταμείο Ανάκαμψης. Και θα διεκδικήσουμε, μάλιστα, να μπορέσουμε να εξασφαλίσουμε και πρόσθετους πόρους στις μικρές συμπληρωματικές αλλαγές που μπορούμε να κάνουμε στη δομή του Ταμείου Ανάκαμψης, ώστε να τοποθετήσουμε διαδραστικούς πίνακες σε όλες τις αίθουσες από το νηπιαγωγείο, να καλύψουμε το νηπιαγωγείο και τις τάξεις από την Α' έως την Δ' (δημοτικού).

Δεν πρέπει, ωστόσο, να κρύψουμε και πρακτικές ελλείψεις δεκαετιών, όπως το κτιριακό. Με αφορμή μια πρωτοβουλία την οποία αναλάβαμε για τον αντισεισμικό έλεγχο όλων των σχολείων από το ΤΕΕ, το φθινόπωρο θα ξεκινήσει μία μελέτη για ένα εθνικό σχέδιο αναβάθμισης των σχολικών μονάδων της χώρας. Χρειαζόμαστε περισσότερα και καλύτερα σχολεία. Περισσότερα νέα σχολεία. Και καιρός να καταλήξουμε και σε ένα νέο μοντέλο αρχιτεκτονικών προδιαγραφών που θα ακολουθούν στο εξής όλα τα καινούργια σχολεία τα οποία θα χτίζονται στη χώρα μας.

Έχω την εντύπωση ότι όταν χτίζουμε ένα σχολείο σήμερα μάλλον σκεφτόμαστε πώς λειτουργούσε το σχολείο τις προηγούμενες δεκαετίες. Αλλά επειδή το σχολείο αλλάζει δραστικά και ο τρόπος μάθησης αλλάζει, πρέπει και τα κτίρια να προσαρμοστούν σε αυτή τη νέα σχολική πραγματικότητα.

Θέλω προσωπικά να δώσουμε μεγάλη έμφαση στην προσχολική αγωγή. Οι βρεφονηπιακοί και παιδικοί μας σταθμοί δεν είναι «παρκινγκ» παιδιών, αλλά πρέπει να γίνουν δημιουργικά εργαστήρια ανάπτυξης δεξιοτήτων. Και αυτό σημαίνει συγκεκριμένες προδιαγραφές έτσι ώστε να παρέχονται αυτές οι υπηρεσίες ποιοτικά στα παιδιά μας.

Το ίδιο, βέβαια, πρέπει να ισχύει σε όλες τις βαθμίδες. Ο Υπουργός Παιδείας στην τελετή παράδοσης-παραλαβής χρησιμοποίησε μια ωραία φράση, πολύ σωστή, ότι «οι μαθητές σήμερα πρέπει να είναι λιγότερο σκληροί δίσκοι και περισσότερο επεξεργαστές». Τι σημαίνει αυτό; Ότι σε μια εποχή που έχουμε πια πρόσβαση στη γνώση από το κινητό μας τηλέφωνο, η αποστήθιση μπορεί να έχει λιγότερη αξία. Αυτό που έχει μεγαλύτερη αξία είναι η κριτική σκέψη και κυρίως οι δεξιότητες τις οποίες πρέπει να αποκτά κανείς σε όλες τις βαθμίδες της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Και αυτό, βέβαια, σημαίνει και έναν πολύ καλύτερο συντονισμό της παιδείας με την αγορά εργασίας.

Σύντομα θα ξεκινήσει ένα εξάμηνο πρόγραμμα κατάρτισης και πιστοποίησης 100.000 υποψηφίων για εργασία στους κλάδους της τεχνολογίας. Είναι κάτι το οποίο μας το ζητά επιτακτικά η αγορά. Μπορεί να αφορά αποφοίτους, παραδείγματος χάρη, των πολυτεχνικών μας σχολών, όπως φυσικούς, χημικούς, μαθηματικούς που ενδεχομένως θα σκέφτονταν να διδάξουν στο δημόσιο σχολείο. Αλλά τώρα τους δίνεται η δυνατότητα να ανοίξουν έναν τελείως διαφορετικό δρόμο στην καριέρα τους, καθώς ήδη έχουν τις βασικές γνώσεις ώστε μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα να αποκτήσουν την απαραίτητη πιστοποίηση για να δουλέψουν στον κλάδο της τεχνολογίας.

Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση εφαρμόζουμε πλήρως τη μεγάλη μεταρρύθμιση που ψηφίστηκε από την προηγούμενη ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας. Τα δημόσια πανεπιστήμιά μας αλλάζουν. Ανοίγονται στον κόσμο, παρέχουν πτυχία τα οποία έχουν πια μεγαλύτερη αξία σε μια αγορά εργασίας η οποία αλλάζει ραγδαία.

Και κάτι ακόμα. Οι διακρατικές συμφωνίες του άρθρου 28 του Συντάγματος προσφέρουν σήμερα τη δυνατότητα, με την ευθύνη της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης, να

υπάρξει αναγνώριση ξένων πανεπιστημίων που θα ήθελαν να επενδύσουν στην Ελλάδα. Κάτι τέτοιο θα ξεκαθάριζε την κατάσταση στο σημερινό τοπίο της μεταλυκειακής εκπαίδευσης και θα προετοίμαζε το δρόμο για τη μεγάλη μεταρρύθμιση του άρθρου 16. Και σε αυτό το δρόμο θα κινηθούμε άμεσα.

Και εύχομαι ειλικρινά -γιατί εμείς που είμαστε παλαιότεροι σε αυτή την αίθουσα θυμόμαστε τη συζήτηση για το άρθρο 16, θυμόμαστε την υπαναχώρηση του ΠΑΣΟΚ και προσωπικά του Γιώργου Παπανδρέου όταν είχαμε ευκαιρία να αλλάξουμε το άρθρο 16- εύχομαι πραγματικά, κ. Ανδρουλάκη, να μην ξανακάνετε το ίδιο λάθος αυτή τη φορά. Και μαζί να πάμε να βρούμε τους 180 βουλευτές και να σταματήσει, επιτέλους, αυτή η ελληνική ιδιαιτερότητα του κρατικού μονοπωλίου στην ανώτατη εκπαίδευση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την Κοινωνική Ελλάδα συμπληρώνει το πρόγραμμα στέγης. Ακούμε συνέχεια τη νέα γενιά να εκφράζει δικαιολογημένη αγανάκτηση για το γεγονός ότι έχει μεγάλη δυσκολία σε πρόσβαση, σε στέγη, σε ένα λογικό ενοίκιο. Ή τη μεγάλη δυσκολία να αγοράσουν ένα ακίνητο σε μία αγορά ακινήτων η οποία έχει πάρει για τα καλά την ανιούσα. Θα υλοποιήσουμε μέσα στην επόμενη τετραετία το πρόγραμμά μας για την κατασκευή νέων φοιτητικών εστιών που θα στεγάσουν 8.500 φοιτητές. Και φυσικά το πρόγραμμα «Σπίτι μου», το οποίο έχει ήδη προσφέρει σχεδόν 5.000 κατοικίες με φτηνά στεγαστικά δάνεια -γνωρίζετε τους όρους.

Είναι δέσμευσή μου ότι από τη στιγμή που θα εξαντληθούν οι πόροι του προγράμματος αυτού θα τους διπλασιάσουμε, έτσι ώστε να δώσουμε και σε άλλους νέους τη δυνατότητα να αποκτήσουν ένα σπίτι πληρώνοντας μια μικρή δόση. Γιατί είχε τόσο μεγάλο ενδιαφέρον το πρόγραμμα αυτό; Γιατί η δόση για το στεγαστικό δάνειο είναι μικρότερη από το ενοίκιο το οποίο θα πλήρωναν εάν αυτοί οι συμπολίτες μας νοίκιαζαν σπίτι.

Θα τρέξει δυναμικά αυτή την τετραετία ο θεσμός της κοινωνικής κατοικίας για ευάλωτες ομάδες, της κοινωνικής αντιπαροχής. Το Δημόσιο έχει τόσα οικόπεδα τα οποία σχολάζουν σήμερα. Μπορούμε σχετικά εύκολα, προγραμματίζουμε στην αρχή να χτίσουμε 2.500 διαμερίσματα σε ακίνητα του δημοσίου.

Το ίδιο πρέπει να γίνει και σε περιοχές όπου έχουμε δημόσιες εκτάσεις και παρατηρείται στεγαστικός κορεσμός. Εκεί η κοινωνική αντιπαροχή θα μπορούσε, παραδείγματος χάρη, να εξασφαλίσει στέγη για δασκάλους, για γιατρούς, για το στρατιωτικό μας προσωπικό.

Τρίτος πυλώνας του σχεδίου μας είναι η Πράσινη και η Ψηφιακή Ελλάδα. Το 2030 η πατρίδα μας θα είναι πρωταγωνίστρια στη μάχη κατά της κλιματικής αλλαγής. Είδατε, θα το διαβάσατε κι εσείς, ότι ο Ιούλιος αυτού του έτους είναι ο θερμότερος Ιούλιος στην ιστορία της ανθρωπότητας. Εμάς μπορεί να μην μας επηρέασε αυτή τη φορά, μέχρι στιγμής, τόσο πολύ, όμως η κλιματική αλλαγή είναι μία πραγματικότητα. Αλλά είναι και μία ευκαιρία για την πατρίδα μας.

Η στροφή στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, η οποία ξεκίνησε την προηγούμενη τετραετία, μετά από μία τετραετία μεγάλης στασιμότητας από την προηγούμενη κυβέρνηση, θα εντατικοποιηθεί. Το 80% της ηλεκτρικής μας ενέργειας, το αργότερο μέχρι το 2030, θα παράγεται από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

Θα μειώσουμε ταυτόχρονα τις εισαγωγές. Επτά δισεκατομμύρια ευρώ μας στοίχισαν οι εισαγωγές φυσικού αερίου το 2022. Καταλαβαίνετε ότι αυτή είναι μία εξάρτηση η οποία είναι και οικονομική και γεωπολιτική.

Μπορούμε να παράγουμε τη δική μας ενέργεια και όσο οι τεχνολογίες αποθήκευσης θα προχωρούν, τόσο θα μας δίνεται μεγαλύτερη δυνατότητα να αξιοποιήσουμε στο μέγιστο τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, είτε μιλάμε για μεγάλα συστήματα αποθήκευσης, είτε μιλάμε για μικρά συστήματα αποθήκευσης, τα οποία ήδη επιδοτούνται.

«Φωτοβολταϊκά στη στέγη» με προσθήκη μπαταρίας, αλλά και όλα τα προγράμματα του «Εξοικονομώ», βλέπετε πόσο μεγάλη ανταπόκριση έχουν από τους πολίτες, για τον απλούστατο λόγο ότι αυτή η πράσινη πολιτική τελικά είναι μία κοινωνική πολιτική. Μας προσφέρει όχι απλά πράσινη ενέργεια, μας προσφέρει πιο φθηνή ενέργεια, πιο φιλική κίνηση. Θα χωροθετήσουμε 11.000 σταθμούς φόρτισης, είμαστε πίσω ακόμα στα δίκτυα υποδομών που αφορούν την ηλεκτροκίνηση.

Και βέβαια, αυτό αφορά και τα μέσα μαζικής μεταφοράς: τα καινούργια ηλεκτρικά λεωφορεία, τα οποία θα κυκλοφορούν μέχρι το 2027, αλλά και τη μετατροπή του στόλου των ταξί σε πράσινα ταξί, καθώς οι επαγγελματίες αυτοκινητιστές είναι οι πρώτοι οι οποίοι μπορούν να δουν το μεγάλο όφελος από τη μετάβαση στην ηλεκτροκίνηση.

Θέλω να κάνω μία ξεχωριστή αναφορά στον χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό. Είναι μία από τις σημαντικές, αθόρυβες μεταρρυθμίσεις που ξεκίνησαν την προηγούμενη τετραετία και θα ολοκληρωθούν αυτή την τετραετία.

Η σωστή οργάνωση του χώρου αποτελεί τη βασικότερη προϋπόθεση για την προσέλκυση επενδύσεων, αλλά και για την προστασία του μοναδικού φυσικού και πολιτιστικού μας πλούτου. Δεν θα καταστρέψουμε τα νησιά μας και τα βουνά μας στο βωμό μιας άναρχης ανάπτυξης, και στην περίπτωση της Μυκόνου αποδείξαμε ότι ο νόμος ισχύει για όλους, ιδίως για όσους πίστευαν ότι ήταν υπεράνω του.

Στην Ψηφιακή Ελλάδα, τώρα. Η αθόρυβη επανάσταση του gov.gr πρέπει να απλωθεί σε κάθε πτυχή του κράτους. Μέχρι το 2027 το 90% των 4.500 διοικητικών διαδικασιών του δημοσίου πρέπει να έχει ψηφιοποιηθεί. Ψηφιοποιούνται επίσης όλα τα κρατικά αρχεία, υποθηκοφυλακεία, δικαστήρια, πολεοδομίες, νοσοκομεία. Το Κτηματολόγιο, αυτό το «γιοφύρι της Άρτας», ολοκληρώνεται επιτέλους το 2025. Ενώ μέχρι τότε όλες οι πληροφορίες, όλα τα δεδομένα του Δημοσίου πρέπει να μπορούν να ανταλλάσσονται ηλεκτρονικά.

Για το κεφάλαιο της Δίκαιης Ελλάδας, θα έλεγα ότι αυτό θεμελιώνεται πρώτα και πάνω από όλα στη λογοδοσία, στη διαφάνεια και πρωτίστως στη διαρκή αξιολόγηση σε όλες τις υπηρεσίες και σε όλο το δυναμικό της δημόσιας διοίκησης. Με ένα σύστημα κινήτρων που θα επιβραβεύουν τις επιδόσεις των υπαλλήλων και θα στηρίζουν εκείνους τους υπαλλήλους οι οποίοι υστερούν.

Σύντομα, μάλιστα, θέλω να καθιερώσουμε και την αξιολόγηση των δημοσίων υπηρεσιών από τον ίδιο τον πολίτη. Αυτός είναι ο τελικός χρήστης και ο τελικός κριτής της ποιότητας μιας δημόσιας υπηρεσίας. Στη δική του υπηρεσία, εξάλλου, είναι όλη η κρατική μηχανή.

Και η Δίκαιη Ελλάδα, βέβαια, θα βασιστεί και σε ένα νέο δικαστικό χάρτη για την ορθολογική κατανομή των δικαστηρίων σε όλη τη χώρα, χτίζοντας πάνω στη δουλειά που έγινε την προηγούμενη τετραετία στην ψηφιοποίηση, στον εσωτερικό έλεγχο ώστε να επιταχυνθούν οι αποφάσεις των δικαστηρίων, στην κατάρτιση του προσωπικού, στην εκπαίδευση των δικαστών σε νέες κατηγορίες εγκλημάτων τα οποία θα πρέπει να δικάζουν.

Η καθυστέρηση στην απονομή της δικαιοσύνης συνιστά τη μεγαλύτερη αδικία. Γιατί η Δικαιοσύνη πρέπει να είναι πρώτα και από όλα το καταφύγιο του αδύναμου πολίτη. Μέχρι το 2027, λοιπόν, έχουμε θέσει μαζί με τον Υπουργό Δικαιοσύνης τον φιλόδοξο στόχο να φτάσουμε στα ευρωπαϊκά δεδομένα.

Και θέλω να εκφράσω, σε πείσμα όλων όσοι μας ασκούσαν σκληρή κριτική για τα θέματα αυτά, την ικανοποίησή μου για την έκθεση του κράτους δικαίου που δημοσιεύτηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία δείχνει ότι είμαστε στο σωστό δρόμο. Πρέπει, ωστόσο, να πάμε πιο γρήγορα.

Και βέβαια, αρχές του 2025 θα εκκινήσει η διαδικασία της συνταγματικής αναθεώρησης. Η κατεύθυνση είναι ο εκσυγχρονισμός πολλών διατάξεων, όχι μόνο του αναχρονιστικού άρθρου 16.

Όμως εδώ το Σύνταγμα είναι πολύ σαφές και γι' αυτό και είναι υποχρέωσή μου να επιδιώξουμε τις ευρύτερες δυνατές συναινέσεις. Εξάλλου το επιβάλλει το ίδιο το Σύνταγμα που ζητάει είτε στην προτείνουσα, είτε στην επόμενη Βουλή, 180 βουλευτές για να μπορέσουμε να επισημοποιήσουμε και νομικά μία συνταγματική αλλαγή. Ο χρόνος μόνο θα δείξει εάν τα κόμματα της αντιπολίτευσης μπορούν να αφήσουν τη στείρα άρνηση και να προσέλθουν σε αυτή τη συζήτηση με δημιουργική διάθεση.

Κλείνω με την πέμπτη μας προτεραιότητα, που ταυτόχρονα είναι και η πρώτη: την Ισχυρή Ελλάδα σε γεωπολιτικό, σε διπλωματικό επίπεδο, πρώτα από όλα με θωρακισμένη την άμυνά της, με την φωνή της να ακούγεται παντού, με την παρουσία της να γίνεται αισθητή παντού ως αμυντικός πυλώνας σταθερότητας αλλά και ως δυναμικός ενεργειακός κόμβος της περιοχής.

Συνεχίζουμε, λοιπόν, και την επόμενη τετραετία τα εξοπλιστικά προγράμματα τα οποία έχουν ήδη εγκριθεί για τα 24 Rafale, τα 83 αναβαθμισμένα F-16 «Viper», τις τρεις φρεγάτες Belharra. Και ακολουθεί, βέβαια, η προμήθεια των μαχητικών F-35 -για την οποία έχουμε ήδη αποσπάσει τη θετική απόφαση του αμερικανικού Κογκρέσου- που μπορούν να ενταχθούν στην Πολεμική μας Αεροπορία το νωρίτερο το 2028.

Σύντομα, μάλιστα, πιστεύω ότι θα μπορούμε να ανακοινώσουμε και νέες θετικές ειδήσεις ως προς την αμυντική θωράκιση της χώρας μας στα πλαίσια διακρατικών συμφωνιών που έχουμε ήδη υπογράψει. Ας μην ξεχνάμε ότι αυτή η περήφανη γαλάζια ασπίδα στη γη, στη θάλασσα, στον αέρα προστατεύει τελικά τις εθνικές κόκκινες γραμμές μας.

Παράλληλα, θα συνεχίσουμε την αναβάθμιση της αμυντικής μας βιομηχανίας, με έμφαση στα ναυπηγεία τα οποία εξυγιάνθηκαν με επίμονες προσπάθειες της προηγούμενης κυβέρνησης.

Θα δώσουμε μεγάλη έμφαση στην ΕΑΒ, όπου, ναι, είμαστε σε αναζήτηση στρατηγικού επενδυτή για μειοψηφικό πακέτο, εάν χρειάζεται πρόσθετη τεχνογνωσία για να μπορεί να ανταποκριθεί στις αυξημένες υποχρεώσεις της απέναντι στην πολεμική αεροπορία.

Θα ήθελα να προσθέσω και σε αυτό και την μεγάλη ευκαιρία που παρουσιάζεται στα Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα, όπου ο πόλεμος στην Ουκρανία δημιουργεί νέες δυνατότητες και νέες υποχρεώσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προμηθευτεί πυρομαχικά, τα οποία μπορούν σήμερα τα Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα να παράξουν. Και σε αυτόν τον τομέα πιστεύω ότι σύντομα θα έχουμε εξαιρετικά θετικές ειδήσεις.

Βέβαια, ως προς την μεταναστευτική πολιτική, είτε αρέσει σε κάποιους είτε δεν αρέσει, ο φράχτης στον Έβρο ολοκληρώνεται μέχρι το 2025. Θα εξακολουθούμε να ενισχύουμε το Λιμενικό μας με μέσα και με ανθρώπινους πόρους, έτσι ώστε να μπορεί να κάνει τη δύσκολη δουλειά που του έχουμε αναθέσει: να προστατεύει τα σύνορά μας, σώζοντας ταυτόχρονα ανθρώπινες ζώνες στη θάλασσα, όπως το έκανε όλο το τελευταίο διάστημα.

Ελπίζω και εύχομαι ότι τουλάχιστον στο ζήτημα αυτό, σε αυτήν την αίθουσα, να είμαστε ομονοούντες και να μην υιοθετούμε εύκολα την προπαγάνδα που κάποιοι άλλοι θέλουν να διακινούν εις βάρος του Λιμενικού, των ανδρών και των γυναικών της Ελληνικής Ακτοφυλακής.

Ως προς την ευρωπαϊκή μας πολιτική, η Ελλάδα έμεινε Ευρώπη για να γίνει Ευρώπη παντού, να πρωταγωνιστήσει στην Ευρώπη, στη νέα πραγματικότητα της ηπείρου, ως ισότιμος εταίρος αλλά και ως πρωτοπόρος. Θα συμμετέχουμε ενεργά στη διαδικασία της εμβάθυνσης της ευρωπαϊκής ενοποίησης.

Εξάλλου, στα χρόνια των τελευταίων κρίσεων πρωτοστατήσαμε σε μια σειρά από πολύ επιτυχημένες κοινές ευρωπαϊκές πολιτικές. Εθνικές προτάσεις, όπως το ψηφιακό πιστοποιητικό εμβολιασμού, όπως ο μηχανισμός ανάκτησης υπερεσόδων από τις εταιρείες ενέργειας, ήμασταν από τους πρώτους που αγωνιστήκαμε για τη δημιουργία του Ταμείου Ανάκαμψης, που κερδίσαμε πολλές μάχες στην Ευρώπη και θα κερδίσουμε πολλές ακόμα. Έτσι θα συνεχίσουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτές οι πέντε Ελλάδες που περιέγραψα σύντομα και μέσα στα περιθώρια του χρόνου, είναι αυτές που συγκροτούν την Ελλάδα την οποία θέλουμε. Μία Ελλάδα στην οποία η οικονομία θα αναπτύσσεται γρήγορα, αλλά θα υπηρετεί την κοινωνία. Όπου η ασφάλεια θα προσφέρει τις απαραίτητες συνθήκες, τους όρους και τη συλλογική πρόοδο, με ένα δίκαιο κράτος που θα απελευθερώνει τις κινητήριες δυνάμεις της κοινωνίας, παρεμβαίνοντας όμως όποτε είναι απαραίτητο -και δεν διστάσαμε να το κάνουμε- για να μπορέσουμε να χαράξουμε μαζί αυτή την κοινή πορεία και να αντιμετωπίσουμε έκτακτες κρίσεις, έκτακτες καταστάσεις. Αυτά είπαμε στους πολίτες τον Ιούνιο που μας πέρασε και ξεκινάμε να τα υλοποιούμε από σήμερα.

Ξεχωριστό κεφάλαιο, όμως, αποτελεί η ετοιμότητά μας να απαντήσουμε στις μεγάλες προκλήσεις που είναι ήδη παρούσες, που δεν αφορούν το μέλλον, αφορούν το παρόν. Για παράδειγμα, κράτος και πολίτες οφείλουμε τώρα να οργανώσουμε εγκαίρως την υποδοχή της τεχνητής νοημοσύνης πριν αυτή καταστεί καθημερινή πραγματικότητα ερήμην ημών. Και αυτό είναι κάτι το οποίο αφορά και τις εθνικές πολιτικές και τις ευρωπαϊκές πολιτικές. Πρόκειται ίσως για τη μεγαλύτερη επανάσταση στην ιστορία της ανθρωπότητας. Εγείρει τεράστιες ευκαιρίες αλλά και μια σειρά από πολύ σημαντικά επιστημονικά, κοινωνικά, ηθικά ερωτήματα.

Αλλάζει δραματικά τις συνθήκες στην αγορά εργασίας, την εκπαίδευση. Σήμερα που μιλάμε, λογισμικά μπορούν να γράψουν μια έκθεση για λογαριασμό ενός φοιτητή, που ο δάσκαλος θα έχει πολύ μεγάλη δυσκολία να αναγνωρίσει ότι έχει γραφτεί από έναν αλγόριθμο, από μια μηχανή και όχι από το ίδιο το παιδί. Αυτές είναι τεράστιες προκλήσεις και δεν αφορούν προφανώς μόνο την πατρίδα μας. Αυτά πρέπει να μας απασχολήσουν σήμερα και όχι αύριο.

Δεν υπάρχουν εύκολες απαντήσεις. Αυτό το οποίο μπορούμε να κάνουμε είναι να συστήσω στο δικό μου το επίπεδο άμεσα μια συμβουλευτική επιτροπή για θέματα τεχνητής νοημοσύνης, μιλώντας και προσελκύοντας τα πιο λαμπρά μυαλά που έχουμε

στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Έχουμε εξαιρετικούς επιστήμονες, παγκόσμιους πρωταγωνιστές στα ζητήματα αυτά, έτσι ώστε να μπορούμε να συνδιαμορφώσουμε και να είμαστε πρωταγωνιστές και στην προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία και αυτή είναι στην πρώτη γραμμή για την ρύθμιση ενός χώρου που αλλάζει τόσο γρήγορα που μερικές φορές ούτε οι ίδιοι οι σχεδιαστές αυτών των προγραμμάτων αντιλαμβάνονται τις δυνάμεις τις οποίες μπορεί να απελευθερώσουν.

Σε αυτή την κατεύθυνση, η Ειδική Γραμματεία Μακροπρόθεσμου Σχεδιασμού, αυτό το οποίο αποκαλούμε «Foresight», αναβαθμίζεται σε Γενική Γραμματεία, υπαγόμενη στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης.

Στην άλλη μεγάλη πρόκληση της κλιματικής αλλαγής αναφέρθηκα ήδη. Θα προσέθετα μόνο ότι αυτή θα επηρεάσει σύντομα, επηρεάζει ήδη κάθε τομέα της οικονομικής και κοινωνικής μας ζωής.

Η πολιτική προστασία ανάγεται σε τομέα απόλυτης προτεραιότητας. Το ίδιο φυσικά ισχύει και για την προστασία των πολύτιμων φυσικών μας πόρων, με σημαντικότερο το νερό.

Η ΕΥΔΑΠ και η ΕΥΑΘ επιστρέφουν στον έλεγχο του κράτους, από το Υπερταμείο στο οποίο τις είχε εκχωρήσει η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ. Καλά δεν τα λέω, κ. Τσακαλώτε; Καλά τα λέω.

Ταυτόχρονα, η πολιτεία πρέπει να συνεχίσει να υλοποιεί όχι μόνο μεγάλα αλλά μικρά, μεσαία αρδευτικά και εγγειοβελτιωτικά έργα. Δεν πρέπει να ξεχνάμε, το 85% του νερού στη χώρα μας κατευθύνεται για ανάγκες άρδευσης, τεράστια σπατάλη νερού σήμερα που μιλάμε, και αυτό είναι κάτι το οποίο πρέπει να μας απασχολήσει. Χρειαζόμαστε μία εθνική στρατηγική για το νερό.

Οι πόροι της διαχείρισης του νερού δυστυχώς είναι κατακερματισμένοι σε πολλά διαφορετικά Υπουργεία, είναι και αυτό κάτι το οποίο θα μας απασχολήσει πολύ συστηματικά αυτή την τετραετία.

Και βέβαια, σε αυτή την προσπάθεια θέλουμε και θα έχουμε δίπλα μας τους αγρότες μας, τους κτηνοτρόφους μας. Όλοι το γνωρίζουν, και έχω μιλήσει πολύ -θα έλεγα- τολμηρά γι' αυτό, ότι οι επιδοτήσεις μας δεν μπορούν πια να αναφέρονται σε ένα ξεπερασμένο μοντέλο παραγωγής. Ο αγρότης, ο κτηνοτρόφος τού αύριο πρέπει να είναι ένας εξωστρεφής και ενημερωμένος επιχειρηματίας που θα συνεργάζεται σε κοινά σχήματα.

Οι πολιτικές μας για φορολογικά κίνητρα στους αγρότες που συνεργάζονται είχαν μεγάλη επιτυχία, αλλά έχουμε πολλά βήματα ακόμα να κάνουμε για να κινηθούμε σε αυτή την κατεύθυνση. Και βέβαια, οι αγρότες και οι κτηνοτρόφοι μας θα πρέπει να αξιοποιούν πια την τεχνολογία, από τα ψηφιακά εκτροφεία, αισθητήρες, drones πάνω στα χωράφια. Υπάρχουν και εξαιρετικές ελληνικές εταιρείες, ξέρετε, οι οποίες επενδύουν στην τεχνολογία και στην καινοτομία που αφορά συγκεκριμένα τον πρωτογενή μας τομέα και τέτοιες προσπάθειες θέλουμε να τις στηρίξουμε.

Σε ένα άλλο επίπεδο, και πάλι αυτό της εξωτερικής πολιτικής, μία χώρα με εθνική αυτοπεποίθηση ξέρει να διεκδικεί τα εθνικά της δίκαια αξιοποιώντας με τόλμη κάθε ευνοϊκή συγκυρία.

Λοιπόν, δεν πρέπει να διαπραγματευόμαστε από φόβο, αλλά να μην φοβόμαστε να διαπραγματευτούμε. Αυτό το έλεγε ένας Αμερικανός Πρόεδρος, ο John Kennedy. Και αυτό

ισχύει για τη μοναδική διαφορά που έχουμε με την Τουρκία, για την οριοθέτηση υφαλοκρηπίδας και ΑΟΖ στο Αιγαίο και στην Ανατολική Μεσόγειο.

Σίγουρα, από τη θερμή ένταση, τη θερμή επιφυλακή των προηγούμενων ετών, προτιμούμε να έχουμε καλές σχέσεις με την Τουρκία, έστω κι αν συμφωνούμε ότι διαφωνούμε. Όμως, δεν θα γυρίσουμε την πλάτη στην Ιστορία αν έχουμε την ευκαιρία να τη διαμορφώσουμε.

Πολύ περισσότερο αν αυτή η διαφορά, αυτή η «παγωμένη» διαφορά σαράντα και πλέον ετών, αντί να παγιωθεί, μπορεί να μετατραπεί σε μία ειρηνική και δημιουργική λύση. Γι' αυτό και η θέση μας παραμένει σταθερή, υπέρ μίας διευθέτησης στο Δικαστήριο της Χάγης, με βάση πάντα το Διεθνές Δίκαιο και το Δίκαιο της Θάλασσας.

Στα εθνικά θέματα μπορούμε να προχωρήσουμε με σιγουριά και με αποφασιστικότητα, όπως ακριβώς επιβάλλει ο πατριωτισμός της ευθύνης. Είναι ο ίδιος πατριωτισμός της ευθύνης που σηματοδοτεί μία ακόμα μεγάλη προοπτική, έναν -θα έλεγα- εθνικό στόχο ο οποίος έμοιαζε άπιαστος πριν από κάποιο χρόνο. Αναφέρομαι στην ανάγκη να επανενωθούν τα Γλυπτά του Παρθενώνα με τα αδέρφια τους στην πατρίδα τους, στο Μουσείο της Ακρόπολης. Και βέβαια, θέλουμε να πρωτοστατήσουμε σε μία συνολική καλλιτεχνική αναγέννηση, με ένα ρεύμα από κάτω προς τα πάνω.

Χρέος μας είναι να αναπτύξουμε πολιτικές που δεν θα περιορίζονται μόνο σε τομείς για τους οποίους έχουμε δεσμευτεί, όπως η ίδρυση Ανώτατης Σχολής Παραστατικών Τεχνών, ούτε θα αφορούν απλά την ανάδειξη των μνημείων μας και των έργων της σύγχρονης δημιουργίας. Είμαστε πια στη θέση να αναπτύξουμε τη δική μας οπτικοακουστική και κινηματογραφική βιομηχανία, με πολλές νέες ειδικότητες, με πολλές νέες θέσεις εργασίας.

Και κρατάμε τη σκέψη μας ανοιχτή, όπως την αποτυπώνει και η θετική εικόνα της σημερινής ΕΡΤ, μια δημόσια τηλεόραση η οποία καινοτομεί τεχνολογικά, πρωτοστατεί σε ποιοτικές παραγωγές, ταυτόχρονα υπηρετεί την ελεύθερη και ανεξάρτητη ενημέρωση και δεν έχει καμία σχέση με την ΕΡΤ του παρελθόντος.

Με την ίδια τόλμη και σύνεση οφείλουμε να σταθούμε απέναντι στα πολύπλοκα στοιχήματα που οι καιροί φέρνουν γύρω από τα ανθρώπινα, γύρω από τα ατομικά δικαιώματα. Δεν υπάρχει εκσυγχρονισμός ο οποίος να μην είναι συμπεριληπτικός και τη δέσμευσή μας ότι κανείς δεν μένει πίσω πρέπει να την εφαρμόσουμε στην πράξη, να το νιώθουν οι πολίτες οι οποίοι αισθάνθηκαν απομονωμένοι, δεύτερης κατηγορίας πολίτες.

Θα εφαρμόσουμε με συνέπεια όλα τα εθνικά σχέδια τα οποία εκπονήθηκαν από την κυβέρνησή μας για τα άτομα με αναπηρία, για την ισότητα των φύλων, για την ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα, για το παιδί. Αλλά και πρωτοβουλίες που αφορούν την ενεργό γήρανση, τη λεγόμενη «ασημένια ηλικία», που ζει ευτυχώς καλύτερα και περισσότερο.

Αλλά φυσικά και θα αντιμετωπίσουμε την πρόκληση του δημογραφικού και της υπογεννητικότητας που πρέπει επιτέλους να αναχθεί σε απόλυτη εθνική προτεραιότητα.

Αυτή την πολυδιάστατη πολιτική έρχεται και εξυπηρετεί η ανάγκη να ιδρύσουμε το νέο Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, με πολλές φιλοδοξίες και με μετρήσιμους στόχους τους οποίους θέλουμε να υλοποιήσουμε την επόμενη τετραετία.

Και όταν μιλάμε, βέβαια, για δικαιώματα, δεν θέλω και δεν πρέπει να ξεχνάμε τη Θράκη. Η ισονομία και η ισοπολιτεία, ναι, αποτελούν κεκτημένο αλλά πρέπει να αποκτήσουν επιτέλους και πλήρες περιεχόμενο. Οι Έλληνες μουσουλμάνοι συμπολίτες μας πρέπει να

αισθάνονται στην πράξη ότι έχουν ακριβώς τις ίδιες ευκαιρίες με τους χριστιανούς συμπολίτες μας. Και πρέπει να γνωρίζουν ότι δεν χρειάζονται ξένους προστάτες που με τις παρεμβάσεις τους θέλουν να διχάσουν και όχι να ενώσουν.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι βουλευτές, θέλησα να περιγράψω όσο πιο σύντομα μπορούσα τις κεντρικές κατευθύνσεις της κυβερνητικής μας πολιτικής την επόμενη τετραετία, κατευθύνσεις που όλες συγκλίνουν σε ένα μεγάλο εκσυγχρονιστικό άλμα, συμβατό με αυτό το νέο ιστορικό τόξο στο οποίο πιστεύω ακράδαντα ότι εισέρχεται η χώρα, αλλά και αντίστοιχο με τις επερχόμενες προκλήσεις.

Πιστεύω ειλικρινά ότι αυτός ο πολιτικός προβληματισμός πρέπει να ξεφεύγει από την απλή διαχείριση, ενσωματώνοντας προοπτικές που αφορούν -όπως σας είπα- την ταχεία ανάπτυξη της τεχνολογίας, αλλά και τις τεκτονικές μεταβολές στον χάρτη των παγκόσμιων γεωπολιτικών εξελίξεων. Ταυτόχρονα δίνοντας νέες λύσεις σε νέα ερωτήματα για την δημοκρατία, για τις ελευθερίες στις μέρες μας, χωρίς υπερβολές που προκαλούν τυφλές αντισυσπειρώσεις και κυρίως χωρίς υποταγή σε ξεπερασμένα στερεότυπα.

Στον ίδιο δρόμο καλείται να βαδίσει και η κοινωνία, η οποία έχει ήδη δείξει την ωριμότητά της. Με αίσθηση ατομικής ευθύνης απέναντι στο δημόσιο συμφέρον, η οποία, βέβαια, πρέπει να εκδηλώνεται παντού, από τη φορολογική συνείδηση μέχρι τη στάση μας απέναντι στο περιβάλλον, απέναντι στον διπλανό συμπολίτη μας, ο οποίος μπορεί να χρειάζεται μια ράμπα αναπήρων στο δρόμο και δεν μπορούμε να πηγαίνουμε να παρκάρουμε μπροστά σαν να μην συμβαίνει τίποτα.

Η μακρά ιστορία μας, μας έχει διδάξει ότι μόνο ενωμένοι μπορούμε να προχωρήσουμε, να ξεπεράσουμε τις δυσκολίες, να πετύχουμε θριάμβους, να ξεπεράσουμε ιστορικές καταστροφές. Γι' αυτό και αποκτά, κ. Πρόεδρε -και θα ήθελα να κλείσω αναφερόμενος σε κάποιες σκέψεις τις οποίες και εσείς εκθέσατε στην πρώτη σας ομιλία- αποκτά μεγαλύτερη σημασία και το πολιτικό υπόδειγμα που θα εκπέμπουν εξ αρχής τα κόμματα.

Δεν είμαστε πια στους καιρούς των απατηλών φωνών, των υποσχέσεων δίχως αντίκρισμα. Προτεραιότητα σήμερα έχει η συνέπεια μεταξύ λόγων και πράξεων και η παραγωγή χειροπιαστού αποτελέσματος.

Στο ίδιο παρελθόν ανήκουν και οι τεχνητοί διαχωρισμοί που γκρέμισε η εμπειρία της προηγούμενης τετραετίας. Εγώ δεν ξέρω αν είναι αριστερό ή δεξιό το gov.gr, ούτε πιστεύω ότι είναι συντηρητικές πολιτικές οι πολιτικές που αυξάνουν τις συντάξεις, οι ελαφρύνσεις των νοικοκυριών από φόρους, η διδασκαλία ξένης γλώσσας στα νηπιαγωγεία.

Η νέα πραγματικότητα δηλώνει ότι σε έναν βαθμό παλιές διαχωριστικές γραμμές έχουν ξεθωριάσει, στη θέση τους αναδύονται νέα δίπολα, πολύ πιο σύνθετα διλήμματα, με πρώτο το «πρόοδος-οπισθοδρόμηση». Το έθεσε η ίδια η ζωή, το προσδιόρισε ηχηρά η ίδια η κοινωνία: οι πολιτικές απόψεις δοκιμάζονται πια στις πολιτικές συμπεριφορές, όχι στις εξαγγελίες. Και δικαιώνονται μόνο στην πράξη, που ένα δηλώνει πλέον: η προοδευτική δύναμη είναι αυτή η οποία τελικά είναι χρήσιμη για τον τόπο και τους πολίτες.

Πιστεύουμε σε μία φιλελεύθερη δημοκρατία και στην ανοικτή οικονομία, σε ένα δίκαιο κράτος, σε μια κοινωνία αξιοπρέπειας και υπερηφάνειας για την οποία πρέπει να συστρατεύονται τόσο οι δημόσιες όσο και οι ιδιωτικές δυνάμεις.

Πιστεύουμε ότι η συλλογική προκοπή μπορεί να μετατρέπεται σε ατομική, με την ανάπτυξη στην οικονομία να τροφοδοτεί τελικά την εθνική ευημερία και την εθνική άμυνα να προσφέρει την αναγκαία ασφάλεια για την καθημερινή πρόοδο όλων.

Στην αρχή, λοιπόν, αυτής της νέας θητείας δεν θα υποσχεθώ θαύματα. Μόνο επιμονή, σκληρή δουλειά, διάθεση πάντα να μαθαίνουμε από τα λάθη μας και να τα διορθώνουμε. «Γίνεται;», είχαν αναρωτηθεί ορισμένοι και το 2019. Κι όμως γίνεται. Τους απάντησε η πρώτη μας τετραετία και οι Έλληνες πολίτες οι οποίοι μας επιβράβευσαν και πάλι.

Έτσι θα συνεχίσουμε και τα επόμενα χρόνια, με οδηγό αυτόν τον πολυδύναμο εκσυγχρονισμό, που θα σφραγίζει κάθε πεδίο της δημόσιας ζωής μας, λύνοντας εκκρεμείς λογαριασμούς με το παρελθόν, αλλά ανοίγοντας ταυτόχρονα και καινούργιους δρόμους στο μέλλον.

Ο στόχος μας είναι παραπάνω από καθαρός: στο τέλος της τετραετίας, το 2027, στηριγμένοι στα σημερινά ισχυρά θεμέλια, να έχουμε οικοδομήσει μία Ελλάδα όπου οι ατομικές φιλοδοξίες της κάθε Ελληνίδας και του κάθε Έλληνα θα συμβαδίζουν με τη συλλογική πρόοδο, η οικονομική ελευθερία θα συναντά την αλληλεγγύη.

Μία πατρίδα που δεν θα είναι μόνο ισχυρή οικονομικά, ενωμένη κοινωνικά και θωρακισμένη αμυντικά. Μία πατρίδα που θα είναι βιώσιμη περιβαλλοντικά και αναγεννημένη πολιτιστικά.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές, αυτό το μήνυμα των πολιτών για ενότητα και αλήθεια πρέπει να φτάσει και εδώ στη Βουλή. Είναι, ναι, μια Βουλή πολυκομματική, δεν πρέπει, όπως είπατε, κ. Πρόεδρε, να αναδειχθεί και σε πολυτάραχη, ούτε σε παραλυτική. Η εποχή της ακρότητας και της χυδαιότητας ανήκει στο χθες.

Αν λοιπόν κάποιοι σε αυτή την αίθουσα δεν είναι διατεθειμένοι να συντελέσουν σε αυτήν την εθνική προσπάθεια, το λιγότερο που τους ζητώ είναι να μην την εμποδίσουν. Η δημοκρατική πολυφωνία η οποία εκφράζεται σε αυτή τη Βουλή δεν θα επιτρέψει καμία κακοφωνία.

Όλοι, άλλωστε, οφείλουμε να σεβόμαστε και τον όρκο μας, αλλά και τους κοινοβουλευτικούς κανόνες. Και μην ξεχνάμε ότι εδώ μεταφέρουμε βέβαια τις πολιτικές μας απόψεις, αλλά εκπροσωπούμε όλες τις Ελληνίδες και όλους τους Έλληνες, όχι κάποιες μικρές ομάδες.

Η ευθύνη, συνεπώς, να ανταποκριθούμε σε αυτή τη νωπή λαϊκή εντολή είναι βαριά, απαντώντας με συνέπεια στα καθήκοντά μας, χωρίς ακρότητες, με θετικό λόγο, ώστε κάποτε ο στείρος κομματισμός και ο στενός δογματισμός να πάψουν να υψώνουν εμπόδια στο διάλογο και στον ορθολογισμό.

Σήμερα είμαστε σε μια νέα αφετηρία, με τους πολίτες να περιμένουν από όλους τους βουλευτές -και από τους 300 μας- ορατή δημιουργία αντί για τυφλή διαφωνία. Προφανώς και θα διαφωνούμε, αυτή είναι η μορφή, ο χαρακτήρας του κοινοβουλευτικού πολιτεύματος. Όμως είμαστε αντίπαλοι, δεν είμαστε εχθροί, να το θυμάστε καλά αυτό. Αυτή είναι η πεμπτουσία του κοινοβουλευτικού διαλόγου και η μεγάλη κατάκτηση της δημοκρατίας, ότι μπορούμε να λύνουμε ειρηνικά τις διαφωνίες μας μέσα από τον κοινοβουλευτικό διάλογο. Και αυτό οφείλουμε όλες και όλοι να το προασπίσουμε.

Αυτό ακριβώς, αυτή την επιθυμία για σύνθεση για τα τολμηρά βήματα στο μέλλον, ένα μέλλον που δεν μπορεί να περιμένει, αποτυπώνουν και οι προγραμματικές δηλώσεις της Κυβέρνησης, που σας καλώ να τις υπερψηφίσετε.

Θυμάμαι ότι στην αντίστοιχη στιγμή στο τέλος της ομιλίας μου το 2019 και αμέσως μετά τις τελευταίες εκλογές, επικαλέστηκα ένα από αγαπημένα μου ποιήματα, το «Αν» του Κίπλινγκ.

Αυτό το «Αν», το οποίο αναφέρεται στην αντοχή, στην ανάγκη για διαρκή αγώνα, στο πώς δεν το βάζει κανείς κάτω όταν η ζωή του τα φέρνει δύσκολα, είναι η ώρα να το αντιστρέψουμε στο μεγάλο «Να», αυτό που θα μας προτείνει σε μια καθοριστική εθνική διεκδίκηση να γίνουμε οι ίδιοι οι αρχιτέκτονες του πεπρωμένου μας, και μαζί με τους πολίτες να ξεκινήσουμε το συναρπαστικό ταξίδι προς την αισιόδοξη Ελλάδα του 2030, με όραμα, με σχέδιο και πολύ δουλειά.

Το θέλουμε και μπορούμε να το πετύχουμε.

Σας ευχαριστώ.